

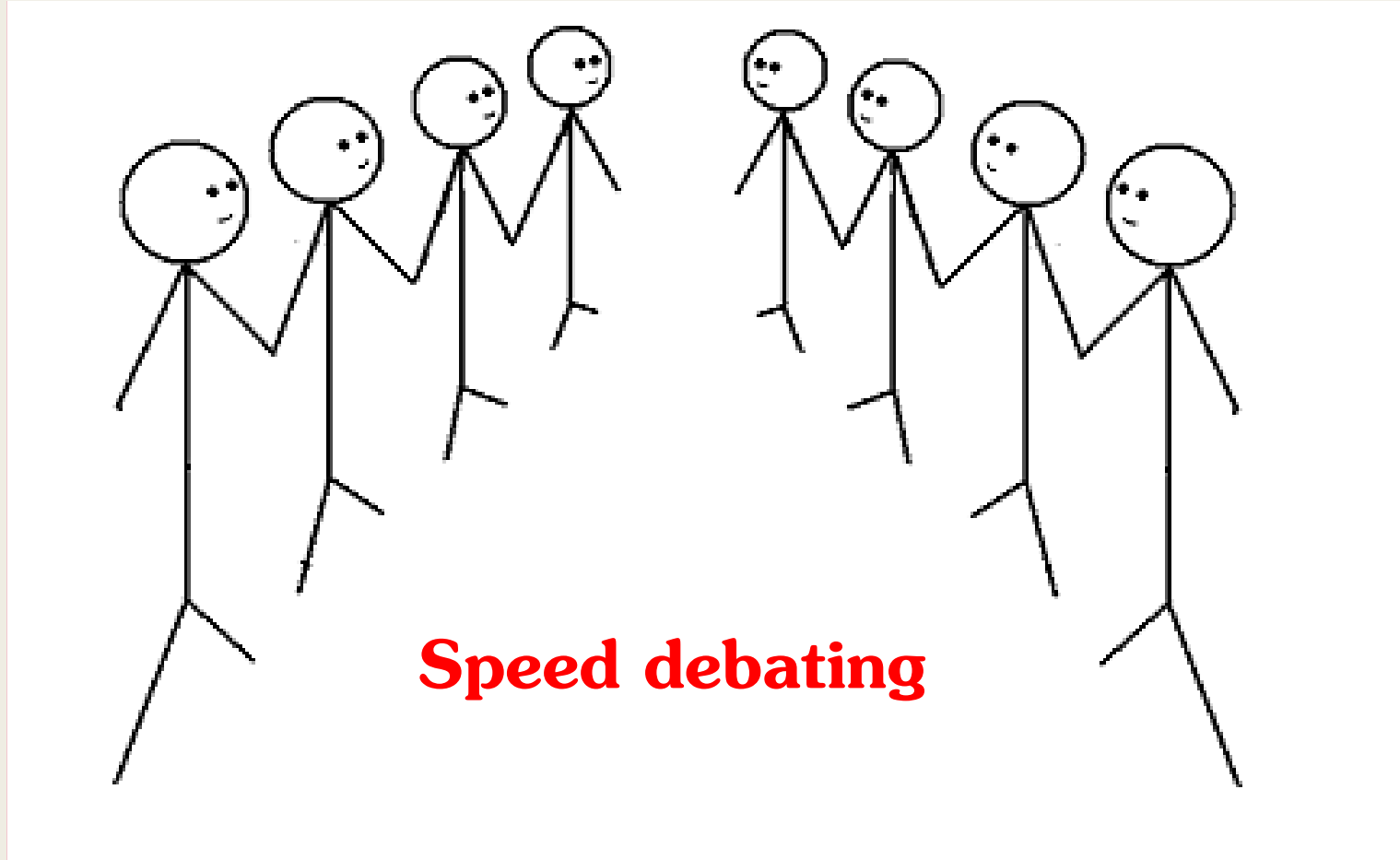
Gender and
Diversity

เพศสภาพและความหลากหลาย ในภาวะฉุกเฉิน

Gender and Diversity in Emergency

สุนิษฉัตรดา เพชรดวง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย

Group Exercise

Speed debating: 1

ผู้ชายและผู้หญิงไม่มีทางเสมอภาค เท่าเทียม
เพราะพวกเขาแตกต่างกัน

Speed debating: 2

ในช่วงรับมือภัยพิบัติ เราต้องจัดการเรื่อง
เร่งด่วน ฉะนั้นทุกคนควรได้รับการดูแล
เหมือน ๆ กัน เพื่อความรวดเร็ว

Speed debating: 3

ในช่วงรับมือภัยพิบัติ ผู้สูงอายุต้องพึ่งพาผู้อื่น
และต้องคอยให้ผู้อื่นช่วยเหลือตลอดเวลา

Speed debating: 4

ในช่วงรับมือภัยพิบัติ การตอบสนองความ
ต้องการของผู้พิการ เป็นการเพิ่มภาระต่อ
ทรัพยากรที่มีจำกัด

เพศและเพศสภาพ (Sex Vs Gender)

เพศ (Sex): ลักษณะทางชีวภาพที่ใช้แบ่งแยกมนุษย์ออกเป็น
ผู้ชาย ผู้หญิง

เพศสภาพ (Gender): บทบาท หน้าที่ความเป็นชาย หญิงที่
สังคมกำหนดหรือคาดหวังให้เป็น

อิทธิพลที่กำหนดความเป็นผู้หญิง/ผู้ชายในสังคม

ประเพณี

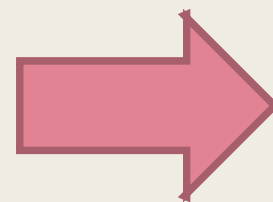
วัฒนธรรม

ค่านิยม/ความเชื่อ

ทัศนคติ

อิทธิพลของสังคม

พฤติกรรม

เปลี่ยนแปลงตามเวลา
สถานการณ์ สังคม

ตัวอย่าง ลักษณะเฉพาะประจำตัวผู้หญิง/ผู้ชาย

(Gender stereotypes)

หาเลี้ยงครอบครัว

เป็นผู้นำ

เป็นผู้ฟังที่ดี

ชอบใช้อารมณ์

ทำงานเป็นระบบ

ชอบทำเรื่องเสี่ยง

ดูแลเอาใจใส่ผู้อื่น

แข็งแรง

ทำงานได้หลายอย่าง

ก้าวร้าว

อ่อนแอ

ความหลากหลาย (Diversity)

หมายถึง ความแตกต่างของแต่ละบุคคล ในด้าน เพศ รสนิยมทางเพศ อายุ สภาวะสุขภาพ ฐานะทางสังคม ศาสนา เชื้อชาติ ความพิการ รวมถึง การยอมรับและเคารพในความแตกต่างของปัจเจก

ซึ่งต้องพิจารณาทั้งศักยภาพและความเปราะบางที่แต่ละคนมีอยู่ เช่น ผู้หญิง เด็กหญิง ผู้สูงอายุ ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้รับความช่วยเหลือ แต่สามารถเป็นผู้นำและผู้ที่ยอมรับภัยพิบัติด้วยตนเอง

ความเท่าเทียม VS ความเสมอภาค ระหว่างชายหญิง (Gender Equity and Equality)

เท่าเทียม

เสมอภาค

การกระทำใด ๆ ที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย จิตใจ หรือทางเพศ หรือสร้างความทุกข์ทรมานแก่บุคคล ซึ่งรวมถึง ความรุนแรงในครอบครัว การค้ามนุษย์ บังคับค้าประเวณี บังคับแต่งงาน(แต่เยาว์วัย) ล่วงละเมิดทางเพศ การปฏิเสธไม่ให้ เข้าถึงทรัพยากรและบริการ

มักเป็นผลจากความไม่เสมอภาคระหว่างเพศและการใช้อำนาจอย่างผิด ๆ

Needs Assessment and Gender & Diversity Analysis

พิจารณาองค์ประกอบของทีมประเมินความต้องการ

- สมาชิกในทีมที่มีความสมดุลในความหลากหลาย : มีทั้งชาย หญิง สมาชิกที่ใช้ภาษาเดียวกับผู้ประสบภัย
- มีผู้แทนจากชุมชนที่ประสบภัย มีส่วนร่วมในการประเมิน

องค์ประกอบของทีมเป็นสิ่งสำคัญ **มีเช่นนั้น** เราอาจทำให้ผู้ประสบภัยไม่กล้าบอกความต้องการที่แท้จริง

Needs Assessment and Gender & Diversity Analysis

-เพื่อให้เข้าใจและสามารถตอบสนองได้ตรงความจำเป็นและความต้องการเฉพาะของผู้ประสบภัยอย่างแท้จริง

การวิเคราะห์เพศสภาพ พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย บทบาท ความรับผิดชอบ ตลอดจนการเข้าถึง การควบคุมทรัพยากรและข้อจำกัด ที่แต่ละคนต้องเผชิญที่มีความเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน

การวิเคราะห์ความหลากหลาย พิจารณาสถานะที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนในการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มอายุหนึ่ง ๆ กลุ่มผู้พิการ หรือกลุ่มที่มีปัจจัยทางสังคมอื่น ๆ (เช่น ชนกลุ่มน้อย ชนเผ่า เป็นต้น)

Needs Assessment and Gender & Diversity Analysis

สิ่งที่เราจะ**เสีย**หากไม่มีการวิเคราะห์เพศสภาพและความหลากหลาย

- จำกัดประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการและการปฏิบัติงาน
- อาจเข้าไม่ถึงผู้ที่เปราะบางมากที่สุด
- มีโอกาสที่จะเพิ่มความไม่เท่าเทียมที่มีอยู่เดิมก่อนเกิดภัยพิบัติ
- ไม่ตอบสนองข้อบังคับ/เงื่อนไขของผู้ให้ทุน

Needs Assessment and Gender & Diversity Analysis

การรวบรวมข้อมูลผู้ประสบภัยโดยจำแนกตาม

-เพศ (ชาย หญิง อื่น ๆระบุ.....)

-อายุ (มาตรฐาน ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ต้องการใช้ข้อมูล)

-ความพิการ

-เพศสภาพ

-การศึกษา

-เชื้อชาติ/ชาติพันธุ์/เผ่าพันธุ์

-สถานะทางกฎหมาย (ผู้ลี้ภัย/ผู้อพยพ)

-รายได้

0-5		6-12		13-17		18-40		41-50		51-60		61+	
F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M
2	4	6	5	2	3	25	44	2	4	1	2	3	3
5	6	14	15	17	19	0	0	0	0	1	2	5	3

มาตรฐานขั้นต่ำ Minimum Standards

DAPS framework

Dignity-ศักดิ์ศรี

Access-การเข้าถึง

Participation-การมีส่วนร่วม

Safety-ความปลอดภัย

8 Sectors

- Emergency Health
- Food Security
- Water, Sanitation and Hygiene(WASH)
- Emergency Shelter
- Livelihoods
- Non-food Items(NFIs)
- Cash-based Interventions(CBIs)
- Disaster Risk Reduction(DRR)

Minimum standards for
protection, gender and
inclusion in emergencies

ตัวอย่างมาตรฐานขั้นต่ำ : Emergency Health Sector

- Dignity - การห้องจัดห้องตรวจ/ห้องรอตรวจ ให้มีความเป็นส่วนตัว แยก ชาย หญิง
- ผู้มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว สามารถใช้ห้องน้ำได้ มีทางลาด ประตูกว้างพอ มีราวจับ ภายในห้องน้ำมีพื้นที่มากพอ มีแสงสว่าง ประตูมีล้อที่สามารถเปิดปิดได้ด้วยตัวเอง
 - บริการด้านสุขภาพและอุปกรณ์ต่าง ๆ เหมาะสมกับวัฒนธรรมและทุกคน
 - ประวัติการรักษา/ให้คำปรึกษา/ข้อมูลต่าง ๆ ต้องเป็นความลับ
 - การตรวจรักษาต้องได้รับความยินยอมจากผู้ป่วย
 - กรณีผู้ป่วยเด็กการรักษาต้องได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองหรือผู้ดูแล
 - ทีมดูแลด้านสุขภาพควรได้รับการอบรมเรื่องการปฐมพยาบาลด้านจิตสังคม

ตัวอย่างมาตรฐานขั้นต่ำ : Emergency Health Sector

- Access
- มีการประเมินภาวะสุขภาพ / การคัดเลือกและจัดลำดับการเข้าถึงบริการทางสุขภาพ ควรคำนึงถึงทุกเพศ ทุกวัยรวมถึงกลุ่มชายขอบ
 - มีล่ามที่ได้รับการอบรมจริยธรรมและบทบาทหน้าที่ของตนเองในการปฏิบัติงาน
 - ผู้ป่วย HIV/AIDS ได้รับการดูแลต่อเนื่องเช่นเดียวกับผู้ป่วย NCD อื่น ๆ
 - ผู้ประสพภัย ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เด็ก สามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพจิต เพื่อป้องกันและลดปัญหาทางสุขภาพจิต

ตัวอย่างมาตรฐานขั้นต่ำ : Emergency Health Sector

- Participation
- กิจกรรมด้านสุขภาพชุมชน ควรมีความสมดุลของตัวแทน ทั้ง หญิง ชาย และผู้แทนจากคนกลุ่มต่าง ๆ
 - บุคลากรด้านสุขภาพ ควรมีทั้งชาย หญิงที่ได้รับการว่าจ้างและฝึกอบรม
 - ทุกเพศ ทุกวัย ผู้พิการทุกคน ได้รับคำปรึกษาเรื่องความต้องการเฉพาะ ด้านสุขภาพ โดยมีล่ามที่ใช้ภาษาเดียวกัน
- Safety
- มีแสงสว่างเพียงพอในหน่วยบริการสุขภาพและบริเวณโดยรอบ
 - การบันทึกข้อมูลเหตุการณ์ความรุนแรงทางเพศ บันทึกเฉพาะหมายเลขเหตุการณ์ ชนิดของความรุนแรง เพศ จะไม่บันทึกข้อมูลที่ระบุรายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ประสบเหตุ

ตัวอย่างมาตรฐานขั้นต่ำ : Non-Food Items

Dignity -NFIs รวมทั้ง ชุดสุขอนามัย เสื้อผ้า เครื่องครัว มีความเหมาะสมกับวัฒนธรรม และความต้องการเฉพาะของทุกเพศทุกวัย

-การแจกจ่ายชุดชั้นในและผ้าอนามัย ให้แก่เด็กหญิงและผู้หญิงวัยเจริญพันธุ์ ทำอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรม โดย แจกจ่ายผ่านทางกลุ่มผู้หญิง แจกโดยตรงหลังเลิกเรียน หรือในสถานที่ที่เด็กผู้หญิงอยู่ด้วยกัน แจกจ่ายให้แก่เด็กหญิง ผู้หญิง และผู้พิการ หญิงด้วยความเคารพในศักดิ์ศรี

-ผู้ได้รับผลกระทบต้องเข้าถึงเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับสภาพอากาศ ภาวะสุขภาพ และเหมาะสมกับประเพณีวัฒนธรรม

ตัวอย่างมาตรฐานขั้นต่ำ : Non-Food Items

Access -สถานที่/จุดแจกจ่ายสิ่งของถูกออกแบบและปรับให้ทุกคนทุกเพศทุกวัยสามารถเข้าถึงได้

-มีมาตรการพิเศษในการแจกจ่ายสิ่งของให้แก่ผู้ที่ไม่สามารถเข้าถึงจุดแจกจ่ายได้ด้วยข้อจำกัด เช่น ความพิการ ความปลอดภัยในการเดินทาง (เด็ก ผู้ป่วย ผู้ลี้ภัย)

Participation -ตระหนักถึงสิทธิสตรี เด็ก ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ในการมีส่วนร่วมที่จะได้รับประโยชน์จากสิ่งของที่แจกจ่าย

-กรรมการชุมชน/ทีมประเมิน มีความสมดุล ของผู้แทนจากทุกเพศ ทุกกลุ่มคนเพื่อความยุติธรรมในการจัดการความต้องการของทุกเพศทุกวัย

ตัวอย่างมาตรฐานขั้นต่ำ : Non-Food Items

- Safety - ผู้ได้รับผลกระทบเดินทางเข้าถึงจุดแจกจ่ายได้อย่างปลอดภัย
- สถานที่แจกจ่ายมีความปลอดภัย ผู้รับบริการรู้สึกปลอดภัยในการรับบริการ
- เช่น แจกจ่ายในเวลากลางวัน มีแสงสว่างเพียงพอรอบบริเวณ เป็นพื้นที่ปิด มี
สัญลักษณ์ชัดเจน มีการควบคุมฝูงชน มีพื้นที่แจกจ่ายสิ่งของสำหรับผู้พิการ
- มีแผนการแจกจ่ายสำหรับเด็กที่ไม่สามารถมารับได้

ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรคำนึงถึง
ประเด็นด้านเพศสภาพและความหลากหลาย
ทั้งในการทำงานและการดำรงชีวิตของท่าน